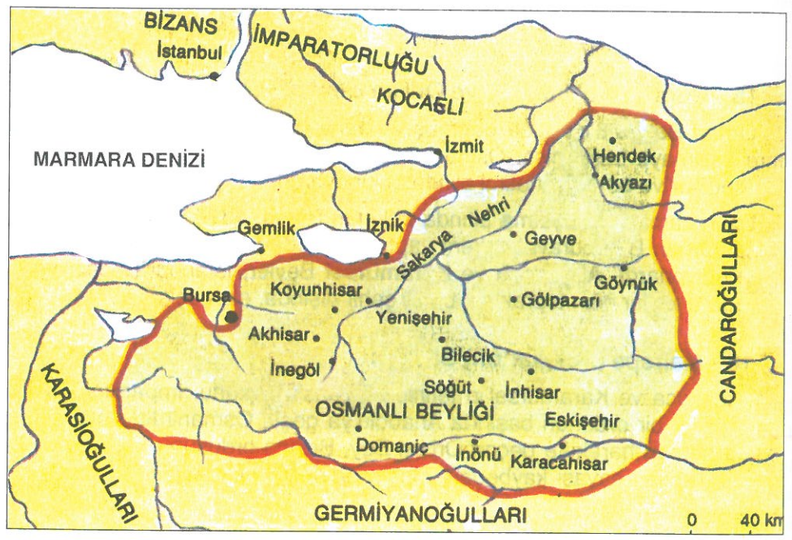
Yıldırım Beyazıt döneminde gerek İnegöl'de gerekse İpek Yolu üzerinde kervanların ihtiyaçlarını görebileceği, dinlenebileceği kervansaray ve cami inşa edilip güvenliğin sağlanması için buralarda derbentler görevlendirilmiştir.

KURŞUNLU'NUN TARİHTEKİ YERİ

İnegöl'ün Osmanlıların eline geçmesi ile İnegöl ve çevresine yerleşmeler başlamış, doğudan batıya bir hareketlilik gelmiştir. Yerleşmelere paralel olarak imar işleri yapılmış tarihi anıtların yapımına başlanmıştır. Karaman Domaniç ve Eskişehir'den gelenler İnegöl'ün çevresine yerleşmeye başladılar. Özellikle Kurşunlu'yu oluşturacak ahali bu dönemde gelmiştir. Çayköy, Balmaca Yöresi (Yegangazi) Beyköy bu zamanlarda kurulmuştur.

Özellikle bölgedeki Domaniç Beli, Ahi Beli gibi geçitleri korumak ve buralardaki halkın asayişini sağlamak, yolların bakımını sağlamakla görevli köylere derbentçi köyler denirdi. Bu görevi yerine getiren köyler vergi ödemezler veya çok az öderlerdi. Sultanlar (Padişahlar) bu köyler için berat (olur) verirlerdi. Aynı zamanda bazı şeyhlere özellikle ıssız yerleri şenlendirerek, orada bir tekke açıp köy kurmalarına izin verilmiş onlardan da bazı vergiler alınmamış çevrenin güvenliğinden sorumlu tutulmuşlardır.

Yıldırım Beyazıt döneminde gerek İnegöl'e gerekse çevresindeki önemli merkezler üzerine tarihi yapılar dikilmiştir. Ahi Beli'de ovaya inişte strajik bir nokta olan Domaniç Beli ile Ahi Beli kesişim noktası sayılabilecek yere Hançerli Fatma Sultan tarafından yapılan camii ve kervansaray kurulmuştur. Bu kervansay, cami ve geçiti korumak için buraya 38 derbentçi aile yerleştirilir. Bunlar yaklaşık 15 Km. mesafenin güvenliğinden sorumlu idiler. İlk kez Kurşunlu ismine burada rastlıyoruz. Miladi 1487 tarihli Hüdavendigar Livası Tahrir Defteri

1. de ismine rastladığımız Kurşunlu'da ayrıcalıklı köylerden olup vergi vermediği için ürettiği ürünler hakkında bilgi yoktur. "Karye-i Kurşunlu" diğer adı "Güde" veya "Derbentçiyan-ı Ahi" bu tarihte köyde 38 derbentçi, 3 derbentçi piyade, 7 piyade, 4 raiyet, 1 hatip, 1 müezzin, 1 şeyh bulunmakta idi. (155/3 72. sayfa)

1531 tarihli 1059 numaralı tapu defterinde Kurşunlu, Nahiye-i Turgut Eli'nin yine ayrıcalıklı bir köyüdür. 1531 tarihli Kurşunlu'da 95 neferen, 51 mücerret çift bir, Y çift 6 olup kervansarayın ve geçitin güvenliğinden sorumlu olduklarından padişah tarafından kendilerine berat verilmiştir.

Derbentçiler kendi sınırları içinde meydana gelebilecek bir olayda, tüm köylü ortak sorumlu olup suçluları yakalayamaz iseler cezaları kendileri öderlerdi. Yapılan incelemelerde Kurşunlu köyündeki bazı derbentçilerin Babai (Bektaşi) tarikatına mensup Alperenler olduğu, Moğol istilasından sonra zulümden kaçıp İnegöl yöresine kadar gelip yerleştikleri bilinmekmektedir. Osmanlı Beyliğinin kuruluşu zamanında Ahilerin yanında Alperen denilen Babai tarikatına mensup gaziler de beyliğe destek vermişlerdir. Bursa'nın feth edilmesinde Babailerin mürütleri ile birlikte önemli bir rol oynadıkları görülmüştür.

"Geyikli Baba (Babasultan) Abdal Musa, Abdal Murad, ve Duğulu Baba bölgedeki Alperenlerin önde gelen isimlerindendir. (j.von HAMMER) Orhan Gazi bu dervişlere hürmet gösterip onlara Uludağın eteklerinde zaviyeler yaptırmıştır. (İ.H. Uzunçarşılı) Osman Bey zamanında da aynı hürmet vardı.

1531 tarihli 1059 numaralı Tapu Defterinde Kurşunlu ile ilgili şu bilgileri aynen aktarıyoruz. (1487 tarihli Hüdavendigar Livası Tahrir defterinde de aynı ifadeler kullanılmıştır.)

Karye-i Kurşunlu nam-ı diğer Güde tabi İnegöl. Derbentçiyan-ı Ahi ve Kurşunlu Liva-i mezbure piyadelerinden bazı piyadeler Liva-i mezburede vakı olan Domaniç ve Ahi Beli ve Akbıyık nam muhavvef derbentlerin hıfz ve hırasetlerinde olup, çiftliklerine mutasarrıf iken sabıka ahvalleri sudde-i saatime arz olundukta derbent muhafazası hizmetinden ref olunup yerlerine reayadan kimesne derbentçi muhafazası hizmeti teklif olundukta bir mucip-i ferman-ı hümayün reayadan derbentçi muhafazası hizmeti teklif olundukta reayadan ihtiyar ettiklerinde tekrar paye-i a'laya arz olundukta sabıka derbentçi olan piyadeler kemakan derbentçilik hizmetini ederler, deyu ellerine ahkam-ı şerif verilüp, ol zamandan ila yevmina haza zikr olunan derbentçilerin hıfz ve hırasetten hali olmayıp fil'vaki zikr olunan derbentler muhafaza olunmayla ayende ve revendeye ve sair fukaraya zuafaya nef-i külli olup, meskur derbentlerin hıfz ve hıraseti ehemmi mühimattan olmağın haliya piyadeler müceddeden tahrir olundukta teftiş olunup, emri şerifte esamileri mukayyed kadimi derbetçi olunup siyanet olanlarına derbet hizmetlerinden mukarrer olup müteveffa olanların dahi yarar oğulları ve babaları yerlerine geçüp derbent muhafazasında olmağın ıbka olması mademeki (mademki) ayende ve revendenin canına ve malına mütekeffil olup zayı kılmayalar. Tavuları ile ve sair yaraklariyle ve tüfenkleriyle derbendin hıfzında olanlar. Çiftliklerine mutasarrıf olup sayir piyadeler gibi rüsümu örfiyeyelerini eda edüp hizmete vermiyeler.

Mademki derbentde mukayyed olalar.

Karye-i Kurşunlu Neferen: 95, Mücerred: 51, Çift: 1, Y.Çift: 6

Hasılı ve yetiştirdiği şeyler hakkında bir kayd'a rastlanmamıştır.

(Tapu Defteri 1059 sayfa 25, 26, 27'den alınmıştır tarih 1531)